

Ankenævnet *for* Forsikring

Den 29. maj 2024 blev i sag nr. 100658:

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

mod

AP Pension
Østbanegade 135
2100 København Ø

afsagt

k e n d e l s e :

Forsikringstageren har pensionsordning. Hun har i klageskema af 5/11 2023 til nævnet bl.a. anført:

"Jeg har indbetalt til min pension via min ansættelse i ... i mere end ... år. Da jeg nærmer mig pensionstidspunktet, kontakter jeg AP Pension for rådgivning, jeg får svar jeg skal elen tage stilling til forhøjet udbetaling de første 10 år eller ikke. Da jeg ikke mener det er rådgivning prøver jeg 2 gange mere, men får samme svar. Jeg vælger de 10 år forhøjet udbetaling. Min pension er faldet løbende hvert år med i alt 4.223 pt. måned.

Marts 2023 får jeg oplysning om min udbetaling for det kommende år og med oplysning om at 10 års perioden udløber 31.12.2023 - korrekt. Udbetalingen der udløber vil udgøre 5.933 mdl. I august modtager ny meddelelse, udbetalingen vil falde med 1.426 mdl. resten af året.

Jeg klager til direktionen, da et pensionsselskab må kunne forventes at kunne beregne/give rigtige oplysninger med udbetalinger for de sidste 9 mdr. af året. AP Pension henviser til at livrentekontoen er ved at være tom, samt at de har ændret skæringsdato for opgørelse af afkast første gang pr. 31-12-2022 – før de skriver til mig.

Jeg har indbetalt 12,5 % af min løn, tilsvarende er indbetalt af arbejdsgiver, skal have livslang pension, og når jeg og min ægtefælle er væk, er der ingen udbetaling til arvinger. Jeg har ikke fået nogen oplysning om hvordan, AP Pension har opdelt min pension, ej heller modtaget en årsopgørelse, hvoraf opdelingen fremgår.

...

Hvad vil du konkret opnå hos selskabet?

At de skal vedgå deres mangel på rådgivning, og regulere min pension i henhold til de fremsendte oplysninger samt respekt af, at pensionen er min løn, der startede med en forventet indkomst på ca. 240.000 årligt, som man har reduceret ned til ca. 206.000, med det svar ved enhver henvendelse: sådan er din pension."

I brev af 22/12 2023 fra selskabets advokat til nævnet hedder det bl.a.:

"1 PÅSTAND

Frifindelse.

2 SAGSFREMSTILLING OG ANBRINGENDER**2.1 Sagens tema**

Sagen handler om, hvorvidt AP Pension har ydet mangelfuld rådgivning til klageren i forbindelse med AP Pensions nedregulering af klagerens udbetalinger fra klagers livrente og ophørende livrente under klagerens pensionsordning med policenummer Pol...504, herunder om AP Pension generelt har været berettiget til at nedregulere pensionsudbetalingerne løbende siden 2014, herunder pr. 1. september 2023 som oplyst i AP Pensions brev af 17. august 2023 til klageren.

2.2 Klagerens pensionsordning

2.2.1 Klagerens pensionsordning er i markedsrente og er derfor afhængig af blandt andet aktie- og obligationsmarkederne. Klagerens pensionsudbetalinger er således ugaranteret og vil svinge fra år til år, når klagerens pension bliver reguleret.

2.2.2 Fordi klageren har en livrentepension, har levetid også betydning for klagerens udbetaling. Hvis levealderen generelt stiger mere eller mindre, end AP Pension har forventet, kan det få betydning for pensionsudbetalingerne.

2.2.3 Som bilag A fremlægges de for klageren gældende vilkår for udbetaling af pension. Det bemærkes, at klageren igangsatte udbetalingen pr. 1. januar 2014. Af vilkårene fremgår det blandt andet:

'Regulering

Er der behov for, at pensionsudbetalingen skal reguleres, vil det som udgangspunkt ske én gang om året pr. 1. april. I løbet af året kan der dog ske yderligere reguleringer.

Reguleringen af pensionsudbetalingen (hvad enten den skal sættes op eller ned) afhænger både af, hvordan de reelle forhold har udviklet sig, og af, om forventningerne til fremtiden ændres. Det er kombinationen af det reelt opnåede og forventningerne til fremtiden, der fastlægger, om pensionsudbetalingen skal sættes op eller ned. F.eks. vil både det opnåede afkast i det forløbne år og de fremadrettede forudsætninger om levetid have betydning for årets pensionsudbetaling.

Derudover kan pensionsudbetalingen reguleres som følge af andre uforudsete forhold såsom ændringer i lovgivning, beskatningsregler osv.

I det sidste udbetalingsår vil vi typisk foretage ekstraordinære reguleringer, så vi sikrer, at du får hele din resterende opsparing udbetalt.'

2.2.4 I nærværende sag er det relevant at bemærke, at Finanssektorens Pensionskasse (FSP Pension), der pr. 1. januar 2012 blev fusioneret med AP Pension, i første halvår af 2011 afholdt et omvalg i FSP Pension, hvor medlemmer med en såkaldt gennemsnitsrentepension med garanterede ydelser fik tilbud om at vælge om til markedsrentepensionsordningen på markedsrentevilkår uden garanti for størrelsen af deres pensioner. Omvalget til markedsrenteproduktet indebar derfor, at medlemmerne overtog ovennævnte investeringsrisiko samt risikoen for levetidsforudsætningerne. Klageren var en del af dette omvalg, og valgte at overgå til markedsrentepensionsordningen og overtage de risici, ordningen indebærer. Omvalget benævnes i det følgende Pensionsvalg 2011.

2.3 De løbende reguleringer af klagerens pensionsudbetalinger og baggrunden herfor

2.3.1 Forventningerne til, hvor længe vi lever, ændrer sig for hvert år. Finanstilsynet har årligt siden december 2010 udarbejdet en oversigt over forventningerne til, hvor længe vi lever. Oversigten fra 2010 viste, at vi forventedes at leve længere år for år. Pensionsselskaber er forpligtede til løbende at tilpasse deres modeller for beregning af udbetalinger af pensionsydelse til Finanstilsynets til enhver tid gældende forventninger til levetider. AP Pension har siden 2011 tilpasset beregning af udbetaling af pensionsydelse, så beregningerne er i overensstemmelse med Finanstilsynets årlige oversigt (også kaldet benchmark) over levetider.

2.3.2 De forventninger til levetider, som FSP Pension arbejdede med i forbindelse med Pensionsvalg 2011, har efterfølgende ændret sig væsentligt. Oversigterne fra Finanstilsynet har vist, at levetiderne frem til 2021 er steget væsentligt år for år og væsentligt mere end Finanstilsynet regnede med ved udsendelsen af benchmark for 2011 i december 2010 og væsentligt mere end FSP Pension regnede med ved Pensionsvalg 2011 i maj/juni 2011. Udviklingen i forventede levetider kunne derfor ikke forudses på tidspunktet for Pensionsvalg 2011.

2.3.3 AP Pension fusionerede med FSP Pension i september 2012, og i årene herefter begyndte AP Pension at analysere ordningerne fra FSP Pension. Analysen viste, at pensionsordningerne hos FSP Pension oprindeligt var beregnet på en sådan måde, at der i beregningerne ikke var taget tilstrækkelig højde for den udvikling i levetiderne, der reelt sås efter Pensionsvalg 2011, men som ingen kunne have forudset på tidspunktet for Pensionsvalg 2011. Dette betød, at der ikke var taget højde for, at de månedlige udbetalinger fra pensionsopsparingerne dermed generelt skulle 'smøres' ud over længere tid. For nogle medlemmer i FSP Pension betød det, at allerede udbetalte pensionsydelse i en periode reelt havde været for høje.

2.3.4 På baggrund heraf var det nødvendigt at tilpasse beregningen af de månedlige pensionsydelse til længden af de til enhver tid forventede levetider fra Finanstilsynet. Det har også haft den betydning, at det har været nødvendigt at nedregulere den månedlige pensionsydelse for en stor del af medlemmerne fra FSP Pension sammenlignet med den beregning af ydelserne, der blev foretaget, første gang der blev startet udbetaling fra pensionsordningerne. Nedregulering af de månedlige udbetalinger har været nødvendigt for at sikre, at der fortsat er tilstrækkelige midler tilbage i gruppens pensionsopsparing til at holde, så længe medlemmerne lever.

2.3.5 AP Pension foretog første nedregulering i 2014 og har valgt at foretage nedreguleringen gradvist sådan, at medlemmerne maksimalt kunne få et årligt fald i ydelser på 5 %. AP Pension har valgt metoden med gradvis nedsættelse for at beskytte medlemmerne mod et pludseligt større fald i den månedlige udbetaling, som ellers ville have været konsekvensen, for at kunne indhente de allerede for meget udbetalte beløb. Det har også betydet, at medlemmer fra FSP Pensi-

on, mens nedregulering har været anvendt, fortsat har fået en højere ydelse, end de var berettiget til i forhold til den forventede levetid, idet nedreguleringen burde have været højere, for at kunne indhente de tidligere for meget udbetalte pensionsbeløb.

2.3.6 Nedenfor fremgår et overblik over klagerens pensionsudbetalinger siden 1. december 2014. Det bemærkes i den forbindelse, at klagerens pensionsudbetalinger er opdelt under en livsvarig livrente og en ophørende livrente, hvor sidstnævnte ophører pr. 31. december 2023, hvilket parterne er enige om.

2.3.7 Det er ikke i alle årene, at klagerens pensionsudbetalinger er blevet nedsat med 5 %. Hvis nedreguleringen et år har ligget lavere end 5 %, vil forskellen mellem den faktiske nedregulering og den maksimale mulige nedregulering på 5 % blive overført til næste år som et ekstra beløb, der vil skulle indhentes. Reguleringerne har således først og fremmest afspejlet levetidsændringer og afkast – samt i årene 2017 (ophørende og livsvarig) og 2020 (livsvarig) ligeledes en 'gæld' fra året før.

2.3.8

Po. 504	Livsvarig livrente	Reg.pct.	Ophørende livrente	Reg.pct.	I alt	Reg.pct.
01-12-2014	14.298,52		7.059,32		21.357,84	
01-04-2015	13.583,59		6.706,35		20.289,94	
01-04-2016	12.904,41	-5,00%	6.371,03	-5,00%	19.275,44	-5,00%
01-04-2017	12.860,85	-0,34%	6.393,53	0,35%	19.254,38	-0,11%
01-04-2018	12.800,37	-0,47%	6.419,00	0,40%	19.219,37	-0,18%
01-04-2019	12.160,35	-5,00%	6.168,67	-3,90%	18.329,02	-4,63%
01-04-2020	11.960,59	-1,64%	6.308,17	2,26%	18.268,76	-0,33%
01-04-2021	11.501,85	-3,84%	6.250,07	-0,92%	17.751,92	-2,83%
01-04-2022	11.145,20	-3,10%	6.138,71	-1,78%	17.283,91	-2,64%
01-04-2023	11.201,80	0,51%	5.933,49	-3,34%	17.135,29	-0,86%
01-09-2023	11.201,80	0,00%	4.506,76	-24,05%	15.708,56	-8,33%

2.3.9 Klagerens ophørende livrente, der som nævnt udløber ved udgangen af 2023, blev den 1. april 2023 reguleret med -3,34 procent. Dette blev klageren orienteret om ved AP Pensions brev af marts 2023, som klageren har fremlagt. Af brevet fra marts 2023 fremgår det blandt andet:

'Dine pensionsudbetalinger i det kommende år

(...)

Din pensionsordning er i markedrente og derfor afhængig af blandt andet aktie- og obligationsmarkederne. Din pensionsudbetaling er altså ugaranteret og vil svinge fra år til år, når din pension bliver reguleret.

Fordi du har en livrentepension, har levetid også betydning for din udbetaling, da pensionen skal vare hele dit liv. Generelt lever vi i Danmark længere, selvom vi i 2022 har oplevet et mindre fald. Det tager vi højde for, når vi beregner din pension, men hvis levealderen stiger mere eller mindre, end vi har forventet, kan det få betydning for din livrentepension.

Herunder kan du se, hvad reguleringen kommer til at betyde for størrelsen af dine udbetalinger i det kommende år. Vær opmærksom på, at du har udbetalinger, som stopper i 2023.

	Månedlig udbetaling efter regulering og før skat	Månedlig udbetaling før regulering og før skat	Hvornår stop- per udbetalin- gen?
Livsvarig livrentepension	11.202 kr.	11.145 kr.	Livsvarig udbetaling
Ophørende livrentepension	5.933 kr.	6.139 kr.	31-12-2023

Regulering sker på baggrund af

- Udviklingen på finansmarkederne
(...)

Vær opmærksom på, at vi i år er gået over til at opgøre afkastet for et kalenderår og ikke fra februar til februar. Men da vi sidst opgjorde afkastet/depotrenten den 24. februar 2022, er det indregnede afkast altså ikke for et fuldt kalenderår.'

2.3.10 I 2023 blev reguleringen gennemført på baggrund af størrelsen af opsparingen pr. den 31. december 2022. Det gjorde AP Pension for at imødekomme, at reguleringen af pensionsudbetalingerne fremadrettet ville være baseret på et afkast for et kalenderår og ikke en periode fra februar til februar, som AP Pension tidligere gjorde. Dette er ikke kun beskrevet i brevet fra marts 2023, jf. ovenstående citat, men også i reguleringsbrevet, der blev sendt til klageren i februar 2023, og som fremlægges som bilag B.

2.3.11 For medlemmer med en ydelse, der ophører i 2023, betyder det, at disse medlemmer ikke var blevet tilstrækkeligt nedreguleret den 1. april 2023, hvorfor de derfor ville opleve en yderligere nedregulering for de sidste måneder af deres udbetalinger på den ophørende livrente. Dette er tilfældet for klageren.

2.3.12 Ved AP Pensions brev af 17. august 2023, der fremlægges som bilag C, blev klageren således oplyst om, at klagerens månedlige pensionsudbetaling fra klagerens ophørende livrentepension ville blive nedsat med kr. 1.426,73 fra den 1. september 2023. I den forbindelse blev klageren oplyst om, at ændringen skete, fordi klagerens ophørende livrentepension snart ville nå til ophørstidspunktet for udbetalingen.

2.3.13 Følgende opstilling over udbetalinger illustrerer, hvordan det ville have set ud, såfremt AP Pension havde gjort, som AP Pension tidligere havde gjort, dvs. reguleret størrelsen af en opsparing pr. en dato i februar måned, f.eks. 20. februar 2023 (se højre kolonne), sammenlignet med reguleringen på baggrund af størrelsen af opsparingen pr. den 31. december 2022, som AP Pension senere overgik til (venstre kolonne):

Dato	Regulering 01-04-2023 på reserve 31-12-2022	Regulering 01-04-2023 på reserve 20-02-2023
	Ophørende livrente	Ophørende livrente
01-04-2021	6.250,07	4.247,21
01-04-2022	6.138,71	4.335,32
01-04-2023	5.933,49	5.353,84
01-05-2023	5.933,49	5.353,84
01-06-2023	5.933,49	5.353,84
01-07-2023	5.933,49	5.353,84
01-08-2023	5.933,49	5.353,84
01-09-2023	4.506,76	5.353,84
01-10-2023	4.506,76	5.353,84
01-11-2023	4.506,76	5.353,84
01-12-2023	Restreserve	Restreserve

2.3.14 AP Pension bemærker, at klageren også blev orienteret om de i afsnit 2.3 nævnte forhold ved AP Pensions brev af 20. september 2023, der fremlægges som bilag D. Brevet blev fremsendt til klageren i anledning af klagerens brev af 20. august 2023 til AP Pension, hvor klageren efter modtagelsen af AP Pensions brev af 17. august 2023 dels klagede over de løbende nedreguleringer i pensionsudbetalingerne, dels anmodede AP Pension om at oplyse, om der fortsat ville ske nedreguleringer af klagerens pensionsudbetalinger.

2.3.15 AP Pension har i anledning af klagerens yderligere henvendelse af 25. september 2023 ligeledes fremsendt en supplerende forklaring til klageren den 27. september 2023, der fremlægges som bilag E. Efter modtagelsen af klagerens henvendelse af 28. september 2023 har AP Pension ydermere fremendt brev af 2. oktober 2023 til klageren. AP Pensions brev af 2. oktober 2023 er fremlagt af klageren.

2.4 AP Pensions rådgivning til klageren har ikke været mangelfuld

2.4.1 Det gøres overordnet gældende, at AP Pension ikke har ydet mangelfuld rådgivning til klageren i forbindelse med AP Pensions nedregulering af udbetalinger fra klagerens livrente under klagerens pensionsordning med policenummer Pol...504. Videre gøres det gældende, at AP Pension har været berettiget til at nedregulere pensionsudbetalingerne løbende siden 2014 samt senest ved AP Pensions brev af 17. august 2023 til klageren.

2.4.2 For det første indebærer klagerens pensionsordning, at klageren bærer risikoen for både negativt markedsafkast og stigende levetider. Nedreguleringerne er således ikke udtryk for mangelfuld rådgivning fra AP Pensions side, men en følge af markedsrenteordningens karakteristika. Der kan følgelig ikke tilkomme klageren nogen erstatning eller kompensation i anledning af nedreguleringerne, ligesom AP Pension ikke kan garantere, at der ikke vil ske yderligere ned- eller opregulering af pensionsudbetalingerne.

2.4.3 I forbindelse med Pensionsvalg 2011 valgte klageren at overgå til markedsrenteproduktet. I forbindelse med Pensionsvalg 2011 udarbejdede FSP Pension omvalgsmateriale, hvor FSP Pension redegjorde for fordele og ulemper ved at vælge det ugaranterede markedsrenteprodukt.

2.4.4 Højesteret har den 7. december 2023 afsagt dom i en sag, hvor 176 medlemmer i det tidligere FSP Pension, nu AP Pension, gjorde gældende, at omvalgsmaterialet var mangelfuldt, fordi det ikke indeholdt udtrykkelige oplysninger om, at medlemmerne ved omvalg til markedsrente-

produktet også overtog risikoen for stigende levetider (levetidsrisikoen). Ved stigende levetider skal pensionsopsparingerne som nævnt 'smøres' ud over flere år, hvilket kan føre til nedsatte pensionsudbetalinger. Dette skete for de 176 medlemmer, idet levetiderne efter omvalget i 2011 steg markant mere end forventet.

2.4.5 Højesteret nåede frem til, at FSP Pensions omvalgsmateriale ikke gav grundlag for at tilside-sætte omvalget i 2011 som helt eller delvist ugyldigt. Der var heller ikke grundlag for at fastslå, at FSP Pension ved omvalget pådrog sig et rådgivningsansvar.

2.4.6 I den forbindelse lagde Højesteret blandt andet til grund, at FSP Pension på tidspunktet for Pensionsvalg 2011 fandt, at det ikke var væsentligt at omtale levetidsrisikoen i omvalgsmaterialet, fordi det på daværende tidspunkt var selskabets vurdering, at de forventede levetider kun ville stige i et begrænset omfang, og at disse stigninger ville blive opvejet af afkastforbedringerne ved at gå til et markedsrenteprodukt. I den forbindelse tillagde Højesteret det også vægt, at Finanstilsynets egne forudsigelser af de fremtidige levetidsforbedringer, som Finanstilsynet som nævnt første gang fremkom med ultimo 2010, undervurderede de forventede levetidsforbedringer betydeligt. Det var først i 2014, at stigninger i de forventede levetider førte til nedsættelse af pensionsydelse for de medlemmer, der havde valgt om. Højesteret tillagde det også vægt, at Finanstilsynet efter en grundig sagsbehandling godkendte omvalgsmaterialet selvom det ikke udtrykkeligt omtalte levetidsrisikoen.

2.4.7 Det er AP Pensions opfattelse, at Højesterets dom af 7. december 2023 har direkte betydning for vurderingen af klagerens klage i nærværende sag. Nedreguleringen af klagerens pensionsudbetalinger siden 2014 udspringer af den kendsgerning, at klageren i forbindelse med Pensionsvalg 2011 overgik til markedsrenteproduktet, og at levetiderne herefter generelt steg meget mere, end hvad Finanstilsynet og FSP Pension, senere AP Pension, kunne forvente.

2.4.8 I nærværende sag gør klageren gældende, at AP Pension skal '*vedstå deres mangel på rådgivning*', men ifølge Højesterets dom af 7. december 2023 kan Pensionsvalg 2011 ikke føre til, at FSP Pension, nu AP Pension, pådrog sig noget rådgiveransvar i anledning af omvalget. Pensionsvalg 2011 kan heller ikke føre til, at omvalget skal tilsidesættes helt eller delvist efter de aftaleretlige regler. Derfor kan der ikke i anledning af Pensionsvalg 2011 tilkomme nogen erstatning/kompensation til de medlemmer, der i forbindelse med Pensionsvalg 2011 valgte om til markedsrenteproduktet, heller ikke til klageren.

2.4.9 Højesterets dom af 7. december 2023 vedlægges i anonymiseret form som bilag F.

2.4.10 For det andet er klageren løbende blevet orienteret om, 1) at der kan ske regulering af pensionsudbetalingerne, 2) hvordan pensionsudbetalingerne er sammensat, samt 3) størrelsen af pensionsudbetalingerne efter reguleringerne.

2.4.11 AP Pension har ved brev af marts 2023, som klageren selv har fremlagt i sagen, beskrevet klagerens pensionsudbetalinger det kommende år, dels for klagerens livsvarige livrentepension, dels for klagerens ophørende livrentepension. Brevet fra marts beskriver klagerens månedlige pensionsudbetalinger pr. 1. april 2023, og AP Pension har i tidligere år i øvrigt fremsendt lignende opgørelser til klageren, jf. eksempelvis AP Pensions brev af 7. marts 2022, der fremlægges som bilag G.

2.4.12 I reguleringsbrevene/årsopgørelserne redegør AP Pension udførligt for baggrunden for reguleringerne, hvilket AP Pension også gjorde i brevet fra marts 2023. AP Pension forklarede således blandt andet betydningen af, at klagerens pensionsordning er i markedsrente, herunder betydningen af aktie- og obligationsmarkederne samt betydningen af levetider.

2.4.13 AP Pension er opmærksom på, at klageren i sine henvendelser til AP Pension også problematiserer, at AP Pension ligeledes regulerede klagerens pensionsudbetalinger pr. 1. september 2023, jf. AP Pensions brev af 17. august 2023, bilag C, og dermed efter, at AP Pensions fremsendte brevet fra marts 2023 til klageren.

2.4.14 I den forbindelse bemærker AP Pension, at AP Pension i brevet fra marts 2023 netop gjorde klageren opmærksom på, at AP Pension i 2023 var gået over til at opgøre afkastet for et kalenderår og ikke fra februar til februar. Videre oplyste AP Pension klageren om, at da AP Pension sidst opgjorde afkastet/depotrenten den 24. februar 2022, var det indregnede afkast derfor ikke for et fuldt kalenderår.

2.4.15 I brevet fra marts 2023 beskrev AP Pension således, at AP Pension ikke endeligt havde reguleret ydelsen for hele året, hvorfor AP Pension herved tog forbehold for, at der ville komme en yderligere regulering.

2.4.16 Uanset omfanget af beskrivelsen i brevet fra marts 2023 har reguleringen været berettiget, jf. de for klageren gældende vilkår for udbetaling af pension, bilag A. Af vilkårene fremgår det udtrykkeligt, at pensionsudbetalingerne kan blive reguleret efter behov, som udgangspunkt pr. 1. april, men i løbet af året kan der dog ske *yderligere* reguleringer. Videre fremgår det udtrykkeligt, at der i det sidste udbetalingsår typisk vil blive foretaget ekstraordinære reguleringer, så AP Pension sikrer, at klageren ved en ophørende livrente får hele sin resterende opsparing udbetalt, men heller ikke mere end det. Det var netop dette, der skete for klagerens ophørende livrente.

2.4.17 AP Pension bemærker, at for en ophørende livrente på et ugaranteret beregningsgrundlag i markedsrente, vil sidste udbetaling i alle tilfælde være depotet. Der kan ikke udbetales mere end depotet. Såfremt reguleringen pr. 1. september 2023 på klagerens ordning ikke var foretaget, da ville der have været en risiko for, at udbetalingerne var stoppet før udløb. Den sidste udbetaling vil ikke være det samme beløb som måneden før, idet depotet tømmes.

3 SAMMENFATTENDE ANBRINGENDER

3.1 AP Pension anerkender, at AP Pension har et ansvar for at sende korrekte og retvisende oplysninger om udbetalinger til klageren. AP Pension gør gældende, at AP Pension har opfyldt denne forpligtelse. AP Pension har i brevet fra marts 2023 orienteret klageren om kommende pensionsudbetalinger, ligesom AP Pension har orienteret klageren om, at der vil kunne ske yderligere regulering heraf. At der vil kunne ske yderligere regulering fremgår også af de for klageren gældende vilkår for pensionsudbetalinger.

3.1.2 Det gøres gældende, at AP Pension har været berettiget til at nedregulere pensionsudbetalingerne løbende siden 2014 samt senest ved AP Pensions brev af 17. august 2023 til klager, både under klagerens livrente samt klagerens ophørende livrente. Generelt indebærer klagerens pensionsordning, at klageren bærer risikoen for både negativt afkast og stigende levetider. Pensionsvalg 2011 kan ikke føre til, at klageren har noget krav mod AP Pension jf. Højesterets dom af 7. december 2023.

3.1.2 Samlet har hverken det daværende FSP Pension eller AP Pension ydet mangelfuld rådgivning til klageren, hvorfor der heller ikke kan tilkomme klageren nogen erstatning/kompensation i den anledning."

Klageren har i brev af 6/1 2024 til nævnet bl.a. bemærket:

"Jeg har ikke tegnet en pensionsopsparing i AP Pension. Jeg blev efter endt elevtid og godkendt lægetjek medlem af ... Pensionskasse, senere FSP, dette var ikke et valg, men et vilkår for at være ansat i ..., finanssektoren.

Jeg og min arbejdsgiver har indbetalt til pensionskassen i mere end 40 år, og dette ville medføre livslang pension, indgik man ægteskab ville det tillige – i tilfælde af min død – medføre livslang pension til den efterlevende ægtefælle, dog med et mindre beløb. I tilfælde af egen/begges død efter overgangen til pension – uanset om der var forløbet 1 – 5 eller flere år, ingen udbetaling til eventuelle livsarvinger.

Da jeg som nævnt i min klage nærmer mig pensions tidspunktet, forsøger jeg 3 gang at få rådgivning, og i alle tilfælde for jeg samme svar, ønsker jeg forhøjet udbetaling i de første 10 år.

Der bliver på intet tidspunkt oplyst, at dette indebærer en opdeling af min pension i 2 depoter, denne oplysning modtager jeg efter min klage til AP Pension af 28-8-2023.

Vilkår for udbetaling af pension modtager jeg heller ikke før efter min klage.

Det er korrekt, at jeg hvert år har modtaget orientering om nedsættelse af min pension, og efterfølgende et udbetalingsbrev – begge sendt pr. post, jeg har derimod ikke modtaget en årsopgørelse, med oplysning om opdeling af min pension i 2 depoter, samt størrelsen af samme.

Jeg fastholder, at AP Pension som den professionelle part har et ansvar for at udsende retvisende oplysninger, og ikke bør kunne dække sig ind under forbehold om reguleringer.

- Det er alene AP Pension, der har viden om opdeling af min pension i 2 depoter i forbindelse med mit valg af forhøjet udbetaling de første 10 år.
- Det er AP Pension, der beregner hvordan pensionen skal opdeles, korrekt ingen kender de fremtidige afkast, men her kan levealder ikke have indflydelse, da det skal dække 10 år.
- Det er AP Pension, der i marts har alle oplysningerne inden de udsender reguleringsbrevet for resten af 2023 – beklager men det dygtige personale – må kunne have lavet en bedre beregning for de sidste 9 måneder, uden at senere skulle regulere med 4 x 1.426,73."

Selskabets advokat har i brev af 14/2 2024 til nævnet bl.a. bemærket:

"1 SUPPLERENDE SAGSFREMSTILLING OG ANBRINGENDER

1.1 I indlæg af 6. januar 2024 ses klageren at bemærke, at klageren ikke har tegnet en pensionsopsparing i AP Pension. Dette er uden betydning for sagen, idet klagerens pensionsopsparing overgik til AP Pension i forbindelse med fusionen mellem FSP Pension og AP Pension i 2012. Der henvises til svarskriftets afsnit 2.2.4 og 2.3.3. Videre henvises der til AP Pensions brev til klageren

fra september 2012, der fremlægges som bilag H, hvor klageren blev orienteret om, at AP Pension nu var klagerens nye pensionselskab.

1.2 I klagerens indlæg af 6. januar 2024 bemærker klageren, at klageren ikke modtog vilkår for udbetaling af pension (sagens bilag A) før tiden efter klagerens klageskrivelser til AP Pension. I anledning af klagerens bemærkning har AP Pension undersøgt forholdet nærmere. AP Pension kan konstatere, at det er korrekt, at bilag A ikke er blevet tilsendt kunden forud for klagerens klageskrivelser til AP Pension. AP Pension beklager fejlen. Fejlen skyldes, at klageren er tidligere kunde hos det daværende FSP Pension, og at AP Pension i den konkrete sag ikke har registreret, at kunden skulle have tilsendt bilag A i forbindelse med opstart af udbetaling af pension hos AP Pension.

1.3 Som bilag I fremlægges de forsikringsbetingelser, som klageren blev orienteret om ved brev af 12. december 2014, bilag J, og som klageren har kunne tilgå på AP Pensions kundeportal, Minpension, siden december 2014, jf. nedenstående skærmprent fra Minpension:

Dine dokumenter i vores arkiv

Her kan du se dine arkiverede dokumenter. Har du signeret helbredsblanketter, vil disse ikke fremgå.

Du kan hente en Pdf Reader her

Type			
	Kvitteringer	Reguleringsbrev	06-03-2019
	Rådgivning	AP Loyalitetsbonus	12-06-2017
	Løbende information	Forsikringsbetingelser	23-12-2014

1.4 Det gøres gældende, at betingelserne i bilag I understøtter, at reguleringen af klagerens pensionsudbetalinger har været berettiget, ligesom vilkårene i bilag A ville have understøttet dette. Den nævnte fejlhenvisning ændrer således ikke på, at reguleringerne har været berettigede. Dette følger både af det forhold, at klagerens pensionsordning som behandlet i svarskriftet er placeret i markedsrente (som klageren valgte i forbindelse med Pensionsvalg 2011) ligesom det følger af betingelserne, bilag I, samt de skrivelser, som klageren løbende har modtaget fra AP Pension.

1.5 Af betingelsernes § 29, stk. 12, bilag I, fremgår det:

'Stk. 12. Pensionsudbetalingen er ugaranteret. Tilsvarende gælder samtlige beregningsforudsætninger, herunder rente-, vederlags-, og levetidsforudsætninger.' (understreget her)

1.6 Af betingelsernes § 29, stk. 20, bilag I, fremgår det videre:

'Stk. 20. Forsikrede kan i forbindelse med omvalg eller overførsler indgå særlig aftale med AP Pension om dækninger og pensioner i overensstemmelse med AP Pensions til enhver tid gældende regler herom. Dækningerne og pensionerne fremgår af forsikredes pensionsoversigt.' (understreget her)

1.7 AP Pension har som nævnt løbende sendt kunden pensionsoversigter, hvor det fremgår, at klagerens pensionsudbetalinger er ugaranterede, og at der kan ske løbende regulering af pensionsudbetalingerne. Der kan eksempelvis henvises til pensionsoversigten i brev af 7. marts 2022, bilag G, hvor det fremgår, at klagerens pensionsudbetalinger reguleres *'mindst én gang årligt'*. I sit

indlæg af 6. januar 2024 problematiserer klageren atter den yderligere regulering af klagerens ophørende livrentepension, hvilken regulering trådte i kraft pr. 1. september 2023, og som omfattede de sidste fire måneder i 2023, jf. AP Pensions brev af 17. august 2023, bilag C. Forinden denne regulering var klageren dog blevet gjort opmærksom på, at der kunne ske regulering, også mere end én gang årligt.

1.8 For klarhedens skyld bemærkes det, at en ophørende livrentepension også kan kaldes en '*10-årig alderspension*' eller '*forhøjet alderspension*' (se evt. bilag I, § 29, stk. 19). En ophørende livrentepension kan også kaldes en '*supplerende alderspension*'. Der er tale om det samme. Af hensyn til overblikket omtales denne ordning som en ophørende livrentepension i både svarskriftet og nærværende duplik.

1.9 Efter fremsendelsen af brevet i marts 2023 (fremlagt af klageren) var AP Pension nødt til at sikre, at der var penge nok til de sidste udbetalinger i 2023. Reguleringen pr. 1. september 2023 skyldtes således, at klageren resten af udbetalingsperioden frem til 31. december 2023 skulle have de penge udbetalt, der svarede til resten af depotet for den ophørende livrentepension. I brevet fra den 17. august 2023 blev klageren da også orienteret om, at den sidste udbetaling af klagerens ophørende livrentepension ville svare til resten af opsparingen. Der var ikke flere penge i klagerens depot for den ophørende livrentepension, end der var, hvilket AP Pension naturligvis skulle tage højde for.

1.10 Som anført i svarskriftet var AP Pension i 2023 i øvrigt i den situation, at AP Pension for første gang regulerede reserveerne pr. 31. december og ikke pr. februar som hidtil. I brevet fra marts 2023 blev klageren udtrykkeligt gjort opmærksom på, at da AP Pension sidst opgjorde afkastet, var det indregnede afkast ikke for et fuldt kalenderår. Dette forhold forstærkede yderligere behovet for den yderligere regulering, der senere trådte i kraft pr. 1. september 2023.

1.11 Klageren ses også at bemærke, at klageren ikke før på et tidspunkt efter sine klager til AP Pension er blevet orienteret om opdelingen i to depoter (depoterne '*livsvarig livrentepension*' og '*ophørende livrentepension*'). Dette er AP Pension ikke enig i.

1.12 I AP Pensions brev til klageren af 26. september 2013, der vedrører opstart af udbetaling af klagerens pension, [bilag K](#), fremgår det, hvorledes klagerens pension ville se ud pr. 1. januar 2014. I den forbindelse blev klageren blandt andet oplyst om, at klageren for så vidt angår hendes alderspension havde mulighed for at tilvælge en forhøjet alderspension (ophørende livrentepension) for en periode. I den forbindelse blev klageren også orienteret om, at såfremt klageren valgte denne mulighed, da ville klagerens pension være opdelt i en livsvarig alderspension (det samme som livsvarig livrentepension) og en supplerende alderspension (ophørende livrentepension), som ville ophøre efter 10 år.

1.13 I ansøgningsskemaet, som klageren udfyldte den 12. november 2013, [bilag L](#), oplyste klageren, at klageren ønskede den forhøjede alderspension (ophørende livrentepension), hvilket som nævnt indebærer en opdeling i depotet. Det er nødvendigt at opdele opsparingen på de to dækninger af hensyn til administrationen af de to forskellige typer udbetalinger. Derfor kan opdelingen i depoterne heller ikke kritiseres."

I brev af 2/3 2024 fra klageren til nævnet hedder det bl.a.:

"Ad punkt 1.1 – jeg mener ikke, at det er uden betydning for sagen om jeg har tegnet en pensionsopsparing i AP Pension eller jeg har været tvungen medlem af en pensionskasse.

De første mange år havde vi ingen indflydelse på vilkårene for pensionen, og en væsentlig forskel er, at vi som medlem af pensionskassen ingen indflydelse har på, hvad der sker med opsparingen i tilfælde af død. Hvis der ingen ægtefælle er, og du afgår ved døden efter du er startet på udbetaling af pension sker der ingen udbetaling til livsarvinger/boet uanset opsparingens størrelse.

Ad punkt 1.7 – det er korrekt at jeg efter min overgang til pension, hvert år har modtaget en pensionsoversigt med oplysning om størrelsen på det kommende års udbetalinger – det er også korrekt, at der står at der sker regulering mindst en gang årligt MEN der står i samme afsnit, størrelsen af dine udbetalinger afhænger af:

- Det afkast/den depotrente, du har opnået i perioden
- Ændrede levetidsforudsætninger fra 2021 2022 baseret på Finanstilsynets levetidsmodel og udviklingen blandt AP Pensions kunder.

Ad punkt 1.9 – det oplyses, at AP Pension EFTER fremsendelsen af brevet i marts 2023 var nødt til at sikre, at der var penge nok til de sidste udbetalinger i 2023.

Min klage er netop, at det må kunne forventes af AP pension at:

- De inden udsendelse af brev i marts 2023 med oplysning, om pensionsudbetalinger for det kommende år, har sikret sig at oplysningerne er korrekte.
- De skriver i brevet fra marts 2023 at udbetalingerne afhænger af depotrente og levetid, jvfr. ovenstående – men en forskel i depotrenten på det lille depot på $4 \times 1426 = 5704$ fra marts til december virker ikke sandsynligt med 'det normale' renteniveau. Levetiden kan vist heller ikke have haft indflydelse.
- Jeg har ikke modtaget årsoversigter ved brev eller i e-boks, og derfor ikke haft kendskab til opdelingen i 2 depoter
- Men det er AP Pension – et selskab med tilladelsen til at modtage beregne/forvalte og udbetale pensionsmidler – der må have ansvaret for at beregne og oplyse de korrekte pensioner.
- Der er tale om et depot, man som kunde ikke kan råde over, så det kan ikke være kunderne, der skal sikre os, at der er regnet rigtigt."

Klageren har i brev af 4/3 2024 til nævnet bl.a. bemærket:

"Jeg vil anmode AP Pension om at fremlægge depotoversigt/udskrift på depotet ophørende livrentepension for 2023, til yderligere belysning af sagen. Af oversigten/udskriften bør det fremgå hvilke hændelser der sker fra marts til august, der nødvendiggør en regulering på 4×1426 ."

Selskabets advokat har i brev af 4/4 2024 til nævnet bl.a. anført:

"1 SUPPLERENDE SAGSFREMSTILLING OG ANBRINGENDER

1.1 Det bemærkes indledningsvist, at klageren i sine seneste indlæg efter AP Pensions opfattelse i vidt omfang problematiserer forhold, som AP Pension allerede har kommenteret på. Der henvises i den forbindelse til AP Pensions bemærkninger i svarskriftet og duplikken. Af hensyn til sagens fremdrift vil AP Pension således udelukkende kommentere på klagerens nye kritikpunkter.

1.2 Klageren ses at problematisere, at såfremt man ikke har nogen ægtefælle, og man afgår ved døden, efter man har startet pensionsudbetalingerne, vil der ikke ske udbetaling til livsarvinger/boet uanset opsparingens størrelse. Til dette skal AP Pension bemærke, at det er sådan, livrenteproduktet fungerer. Den livsvarige livrente udbetales, mens man lever, og ophører, når man dør, medmindre der er garanti på livrenten, hvad der ikke er tilfældet for klageren. Der vil derfor ikke være nogen livrente at arve, ligesom klageren heller ikke har nogen ratepension, der kan falde i arv. Det bemærkes dog, at klageren har ægtefællepension på policen, der kommer til udbetaling ved klagerens død. Ægtefællepensionen kan også komme til udbetaling til en samlever, jf. de gældende forsikringsbetingelser, bilag I.

1.3 Klageren bemærker også, at klageren ikke har modtaget årsoversigter '*ved brev eller i e-boks*', og derfor ikke har haft kendskab til opdelingen i de to depoter, livsvarig og ophørende livrente. AP Pension henviser til duplikken, hvor AP Pension blandt andet bemærker, at klageren selv valgte opdelingen. Opdelingen har desuden fremgået af reguleringsbrevene, og også af brevene '*Dine pensionsudbetalinger i det kommende år*', jf. eksempelvis de breve, som AP Pension har fremlagt som bilag B og bilag G, samt det brev fra marts 2023, som klageren selv har fremlagt uden bilagsnummerering. Det bemærkes, at brevene fra og med 2023 er sendt i eBoks og før dette tidspunkt med fysisk post. I øvrigt har kunden altid kunne orientere sig om opdelingen på kundeportalen Minpension.

1.4 Klageren beder i øvrigt om at få tilsendt depotoversigt/udskrift på depotet ophørende livrente for 2023, for yderligere belysning af den regulering, der fandt sted i 2023. AP Pension har som bekendt allerede redegjort for reguleringen og nødvendigheden heraf. AP Pension har i den forbindelse også tilsendt oversigter over nedreguleringerne. Der henvises til den udførlige redegørelse i svarskriftets afsnit 2.3. I tillæg til denne redegørelse bemærker AP Pension, at klageren på Minpension kan se følgende depotoversigt for 2023:

Depotoversigt 2023

Primo	1.779.324,30
Ophørende livrente	-60.045,29
Livsvarig livrente	-134.308,45
Afkast	116.609,77
Ikke afgiftspligtigt afkast	480,58
Pct. af opsparing	-1.083,29
Gebyr	-1.025,00
Kurtage	-480,58
Levetidsrisiko	16.432,55
Korr. af PAL tidligere år	-88,27
Ultimo	1.715.816,32

1.5 Nedenfor ses en depotoversigt alene for den ophørende livrente, som AP Pension har udarbejdet manuelt i et forsøg på at imødekomme klagerens ønske om yderligere dokumentation:

Depotoversigt ophørende livrente 2023

Primo	58.456,02
Ophørende livrente	-60.045,29
Afkast	1.365,09
Ikke afgiftspligtigt afkast	148,46
Pct. af opsparing samt gebyr	-36,42
Kurtage	-148,46
Levetidsrisiko	262,11
Korr. af PAL tidligere år	-1,51
Ultimo	0,00

1.6 Til ovenstående skema bemærkes følgende:

- Afkast i 2023 = $1.365,09 / 58.456,02 = 2,3\%$
- Reguleringen pr. 1. april 2023 foretages på reserven den 31. december 2022 med en omregningsrente på 3%.
- Afkastet i 2023 ligger således under omregningsrenten. Den yderligere nedregulering, der fandt sted pr. 1. september 2023, fandt sted, så den ophørende livrente ikke løb tør for penge inden udløb den 31. december 2023."

Hertil har klageren i brev af 16/4 2024 til nævnet bl.a. bemærket:

"Som beskrevet i duplik af 14. februar 2024 punkt 1.9 – AP Pension EFTER fremsendelsen af brevet i marts 2023 var nødt til at sikre, at der var penge nok til de sidste udbetalinger i 2023.

Af det modtagne processkrift A punkt 1.5 – har AP pension lavet en manuel opgørelse/depotoversigt for den ophørende livrente – AP pension har alene haft disse oplysninger.

I punkt 1.6 i samme processkrift oplyses det, at afkastet for 2023 udgjorde 1.365,09 – dette kan vist ikke forklare ændringen i udbetalingerne på 4 x 1.426.

Derfor fastholder jeg min klage, da det må kunne forventes af AP pension at:

- De inden udsendelse af brev i marts 2023 med oplysning, om pensionsudbetalinger for det kommende år, har sikret sig at oplysningerne er korrekte.
- De skriver i brevet fra marts 2023 at udbetalingerne afhænger af depotrente og levetid, det fremgår nu at depotrenten i 2023 udgjorde 1.365,09, hvilket ikke kan godtgøre en ændring på $4 \times 1426 = 5704$.
- Jeg har ikke modtaget årsoversigter ved brev eller i e-boks, og derfor ikke haft kendskab til opdelingen i 2 depoter – depotoversigten for den ophørende livrente er nu lavet manuelt.
- At AP Pension, der har alle oplysningerne og er et selskab med tilladelsen til at modtage/beregne/forvalte og udbetale pensionsmidler – der må have ansvaret for at beregne og oplyse de korrekte pensioner.
- AP Pension bør som pensionsselskab have respekt for, at den pension de udbetaler sammen med vor folkepension og ATP, der den løn vi skal leve af. Vi kan som pensionister alene planlægge vor økonomi ud fra de oplysninger vi modtager."

Ankenævnet for Forsikring

15.

100658

Nævnet har fået forelagt bilag fra sagen. Af brev af 26/9 2013 fra selskabet til klageren fremgår bl.a.:

"Oversigt over dine pensioner 1. januar 2014

...

Forudsætninger og beregning

Vi har forudsat, at du er hvilende medlem indtil pensionering.

Sådan ser din pension ud 1. januar 2014

Kapitalpension:	622.404 kr.
Livsvarig alderspension, årligt:	211.491 kr.

Du har også mulighed for at få en forhøjet alderspension. Sådan ser din pension ud, hvis du vælger forhøjet alderspension 1. januar 2014

Kapitalpension:	622.404 kr.
Supplerende alderspension i 10 år, årligt:	76.356 kr.
Livsvarig alderspension, årligt:	167.793 kr.

...

Da din opsparing helt eller delvis er placeret i markedrente, skal du være opmærksom på, at udbetalingens størrelse afhænger af den værdi, din opsparing har på det tidspunkt, hvor du begynder at få pensionen udbetalt. Modtager du løbende pension fra markedrente, vil størrelsen af udbetalingen blive omregnet årligt og være baseret på ordningens værdi på beregningstidspunktet. Udbetalingen afhænger desuden af forudsætninger om levetider, der kan ændre sig over tid og som kan betyde en nedsættelse af udbetalingens størrelse.

Når udbetalingen af din alderspension er begyndt, kan du fortsat tilpasse din risikoprofil, men du kan ikke ændre dit valg af udbetalingsforløb."

Af selskabets brev af marts 2023 fremgår bl.a.:

"Dine pensionsudbetalinger i det kommende år

...

Vi regulerer dine månedlige pensionsudbetalinger den 1. april 2023.

Din pensionsordning er i markedrente og derfor afhængig af blandt andet aktie- og obligationsmarkederne. Din pensionsudbetaling er altså ugaranteret og vil svinge fra år til år, når din pension bliver reguleret.

Fordi du har en livrentepension, har levetid også betydning for din udbetaling, da pensionen skal vare hele dit liv. Generelt lever vi i Danmark længere, selvom vi i 2022 har oplevet et mindre fald. Det tager vi højde for, når vi beregner din pension, men hvis levealderen stiger mere eller mindre, end vi har forventet, kan det få betydning for din livrentepension.

Herunder kan du se, hvad reguleringen kommer til at betyde for størrelsen af dine udbetalinger i det kommende år. Vær opmærksom på, at du har udbetalinger, som stopper i 2023.

	Månedlig udbetaling efter regulering og før skat	Månedlig udbetaling før regulering og før skat	Hvornår stop- per udbetalin- gen?
Livsvarig livrentepension	11.202 kr.	11.145 kr.	Livsvarig udbetaling
Ophørende livrentepension	5.933 kr.	6.139 kr.	31-12-2023

Reguleringen sker på baggrund af

- *Udviklingen på finansmarkedet*

Sidste år var et udfordrende år på finansmarkedet, hvor både aktier og obligationer faldt i værdi. Hvad det har betydet for vores kunder, afhænger af, hvordan deres pension er investeret. De fleste kunder vil dog have fået et negativt afkast, som isoleret set vil medføre en nedsettelse af pensionsudbetalingerne.

Vær opmærksom på, at vi i år er gået over til at opgøre afkastet for et kalenderår og ikke fra februar til februar. Men da vi sidst opgjorde afkastet/depotrenten den 24. februar 2022, er det indregnede afkast altså ikke for et fuldt kalenderår.

- *Højere forventninger til fremtidigt afkast*

Vi opjusterer forventningerne til det fremtidige, forudsatte afkast fra 2 til 3 procent før pensionsafkastskat. Det betyder, at vi på forhånd har indregnet et forudsat afkast på 3 procent i dine kommende udbetalinger fra 1. april 2023.

- *Mindre ændring af de forventede levetider*

Vi justerer løbende vores forventninger til levetider. I 2022 er forventningerne faldet lidt, hvilket har en lille positiv indvirkning på størrelsen af udbetalingerne fra din livrentepension."

Af selskabets brev af 17/8 2023 fremgår bl.a.:

"Din pensionsordning – Police Pol...504

Fra den 1. september 2023 bliver din månedlige pensionsudbetaling på din ophørende livrentepension nedsat med 1.426,73 kr. Din månedlige udbetaling er derefter 4.506,76 kr. før skat. Ændringen sker, da din ophørende livrentepension snart opnår ophør af udbetalingen.

Udbetalingen på din livsvarige livrentepension fortsætter uændret.

Umiddelbart før vi overfører udbetalingen til din konto, skriver vi til dig om, hvor meget vi sætter ind på din konto hver måned *efter* skat.

Du skal være opmærksom på, at den sidste udbetaling af din ophørende livrentepension svarer til resten af opsparingen."

Nævnet udtaler:

Ankenævnet for Forsikring

17.

100658

Klageren har pensionsordning i markedsrente. Hun har fået udbetalt alderspension siden 1/1 2014. Hun valgte i 2013 forhøjet alderspension i 10 år. Alderspensionen udbetales dels som en livsvarig livrente, dels en supplerende/ophørende livrente i 10 år frem til udgangen af 2023. Selskabet har årligt reguleret udbetalingerne. I de fleste år siden 2014 er der sket en nedregulering af beløbene. I marts 2023 skrev selskabet, at den ophørende livrente faldt fra 6.139 kr. til 5.933 kr. om måneden. Den 17/8 2023 skrev selskabet, at den ophørende livrente ville blive sat ned til 4.506,76 kr., fordi den ophørende livrente snart ville ophøre.

Klageren er utilfreds med selskabets rådgivning og information om hendes ydelser. Klageren har anført, at hun ved valg af udbetalingsmåde i 2013 ikke fik konkret rådgivning, men alene fik valget mellem forhøjet udbetaling i 10 år eller ikke. Selskabet har løbende reduceret hendes udbetalinger fra ca. 240.000 kr. årligt til ca. 206.000 kr. årligt, uden at hun i den forbindelse har fået rådgivning. Hun har ikke fået oplysninger om, hvordan selskabet har opdelt pensionen på henholdsvis livsvarig og ophørende pension, og hvad størrelsen på de respektive depoter har været. Hun har blot modtaget en årlig orientering om nedsættelse af hendes udbetalinger. Klageren er utilfreds med, at selskabet har nedreguleret den ophørende livrente pr. 1/4 2023 og herefter har nedreguleret igen pr. 1/9 2023 med et betydeligt beløb på 1.426,73 kr. Hun har anført, at selskabet har alle oplysningerne om pensionsordningen og må kunne forventes at kunne beregne udbetalingerne rigtigt pr. 1/4 for de sidste 9 måneder af året. Selskabet har ikke forklaret, hvilke hændelser der har gjort det nødvendigt at nedsætte udbetalingerne igen den 1/9 2023. Klageren har anført, at selskabet skal have respekt for, at pensionister skal planlægge deres økonomi ud fra de oplysninger, de modtager fra selskabet.

Selskabet har anført, at selskabet har været berettiget til at foretage nedreguleringer af klagerens udbetalinger, og at selskabet har givet klageren retvisende oplysninger. Det er klageren, der i markedsrenteproduktet bærer afkast- og levetidsrisikoen. Selskabet har overtaget ordningen i 2012 efter fusion med FSP Pension og har herefter konstateret, at ordningen oprindeligt har været beregnet på en måde, der ikke tog tilstrækkelig højde for udviklingen i levetider. Selskabet har derfor måttet tilpasse udbetalingerne og har valgt en model, hvor der maksimalt sker nedsættelse med 5 % om året. Levetiderne har udviklet sig væsentligt anderledes end for-

ventet. Derfor har klageren oplevet et løbende fald i udbetalingerne. Ifølge forsikringsbetingelserne sker der som udgangspunkt regulering af udbetalingerne en gang om året, men der er mulighed for yderligere reguleringer, og i sidste udbetalingsår vil der typisk blive foretaget ekstraordinære reguleringer. Selskabet har reguleret den ophørende livrente den 1/9 2023, så udbetalingerne modsvarede det tilbageværende depot. Sidste udbetaling vil dog altid udgøre resten af depotet. Størrelsen på reguleringen den 1/9 2023 hænger sammen med, at selskabet i 2023 overgik til at beregne udbetalingerne på grundlag af reservepr. 31/12 og ikke pr. februar som hidtil. Dette har forstærket behovet for en yderligere regulering pr. 1/9 2023. Selskabet har løbende informeret klageren om reguleringerne og sammensætningen af udbetalingerne, og klageren har kunnet følge depotet på netpension. Nedreguleringerne er ikke udtryk for mangelfuld rådgivning, men er en følge af markedsrenteordningens karakteristika. I regelsbrevene/årsopgørelserne har selskabet udførligt redegjort for baggrunden for de foretagne reguleringer. I brevet fra marts 2023 beskrev selskabet, at det ikke endeligt havde reguleret udbetalingerne for hele året, idet det indregnede afkast ikke var for et fuldt kalenderår.

Det fremgår af selskabets brev af 26/9 2013 – hvor klageren fik mulighed for at vælge forhøjet alderspension – at "Da din opsparing helt eller delvis er placeret i markedsrente, skal du være opmærksom på, at udbetalingsens størrelse afhænger af den værdi, din opsparing har på det tidspunkt, hvor du begynder at få pensionen udbetalt. Modtager du løbende pension fra markedsrente, vil størrelsen af udbetalingen blive omregnet årligt og være baseret på ordningens værdi på beregningstidspunktet. Udbetalingen afhænger desuden af forudsætninger om levetider, der kan ændre sig over tid og som kan betyde en nedsættelse af udbetalingsens størrelse."

Det fremgår af selskabets brev af marts 2023, at "Vi regulerer dine månedlige pensionsudbetalinger den 1. april 2023. ... Reguleringen sker på baggrund af • Udviklingen på finansmarkedet. Sidste år var et udfordrende år på finansmarkedet, hvor både aktier og obligationer faldt i værdi. ... De fleste kunder vil dog have fået et negativt afkast, som isoleret set vil medføre en nedsættelse af pensionsudbetalingerne. Vær opmærksom på, at vi i år er gået over til at opgøre afkastet for et kalenderår og ikke fra februar til februar. Men da vi sidst opgjorde afkastet/depotrenten den 24. februar 2022, er det indregnede afkast altså ikke for et fuldt kalen-

derår. • Højere forventninger til fremtidigt afkast. ... • Mindre ændring af de forventede levetider."

Det fremgår af selskabets brev af 17/8 2023, at "Fra den 1. september 2023 bliver din månedlige pensionsudbetaling på din ophørende livrentepension nedsat med 1.426,73 kr. Din månedlige udbetaling er derefter 4.506,76 kr. før skat. Ændringen sker, da din ophørende livrentepension snart opnår ophør af udbetalingen. Udbetalingen på din livsvarige livrentepension fortsætter uændret. ... Du skal være opmærksom på, at den sidste udbetaling af din ophørende livrentepension svarer til resten af opsparingen."

Nævnet bemærker, at nævnet under sin gennemgang af sagen ikke har konstateret forhold, som giver nævnet grundlag for at antage, at klagerens udbetalinger er blevet opgjort forkert af selskabet. Klagerens udbetalinger er ugaranterede, hvorfor selskabet kan regulere udbetalingerne, hvis den konkrete udvikling i afkast og levetider tilsiger det. Nævnet bemærker i den forbindelse, at Finanstilsynet er tilsynsmyndighed for så vidt angår, om pensionsselskabernes tekniske grundlag – der blandt andet indeholder regler for beregning af livrenteudbetalinger – er rimeligt og betryggende over for kunderne.

Nævnet finder, at klageren ikke har godtgjort, at selskabets information om pensionsudbetalingerne har været behæftet med sådanne fejl og mangler, at selskabet ifalder erstatningsansvar over for klageren. Nævnet har ikke grundlag for at pålægge selskabet at udbetale højere ydelser til klageren.

Nævnet har blandt andet lagt vægt på, at selskabet i brevet af 26/9 2013 og i de løbende reguleringsbreve har oplyst, hvad klageren ville få udbetalt fra henholdsvis den livsvarige livrente og den ophørende livrente. I reguleringsbrevene fra marts 2022 og marts 2023 har selskabet overordnet redegjort for baggrunden for de reguleringer, som selskabet vil foretage. Klageren har kunnet tilgå yderligere oplysninger om sin pensionsordning på netpension.

Ankenævnet for Forsikring

20.

100658

Nævnet har også lagt vægt på, at selskabets regulering pr. 1/9 2023 blev foretaget, idet den ophørende livrente ville udløbe ved udgangen af 2023, hvorfor udbetalingerne skulle afstemmes efter den resterende reserve og den seneste udvikling i afkast. Det er beskrevet i udbetalingsvilkårene, at der typisk foretages ekstraordinære reguleringer i det sidste udbetalingsår. Selskabet har i brevet fra marts 2023 oplyst, at udbetalingerne fra 1/4 2023 er opgjort på grundlag af afkastet for et kalenderår og således pr. 31/12 2022. Positivt eller negativt afkast herefter er dermed ikke indregnet.

Det, som klageren i øvrigt har anført, kan ikke føre til andet resultat.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Peter Thønnings